

Het meisje dat Het Kanaal overzwom

Willem Bux

2016 Uitgeverij Pepijn Eindhoven

Woensdag 6 mei

De chloorlucht drong door tot in het café van het zwembad en mengde zich met de geur van koffie en gefrituurde kroketten. Het maakte onaangename jeugdherinneringen bij me los. Als kind had ik watervrees. De verplichte zwemlessen op de lagere school sloot ik niet af met het gewenste zwemdiploma, wel met de opluchting dat er eindelijk een einde kwam aan twee lange jaren van wekelijks traumatische ervaringen. Het gevoel van angst was gesleten, maar niet helemaal verdwenen, ook al was het inmiddels veertig jaar geleden.

Ik zat al zeker twintig minuten boven een kopje cappuccino mijn best te doen niet door mijn neus te ademen toen Kyra Keizer binnenkwam. Ze had niet het postuur dat ik van een zwemster verwachtte. Ze was opmerkelijk klein en mager en niet breed in de schouders. Zo te zien kwam ze net uit het water. Ze had niet de moeite genomen zich af te drogen en veegde haar natte handen droog aan haar badjas voor ze me een koele hand gaf en tegenover me ging zitten. Er vielen druppeltjes van haar neus op de tafel. Haar coach Marcel, een veertiger in een witte polo en korte broek, voegde zich enkele tellen later bij ons.

Ons gesprek duurde niet lang. Kyra maakte een onrustige indruk, alsof ze het liefst meteen weer weg wilde. Eigenlijk was alleen ik aan het woord. Ze zei niets. Ze vroeg niets. Na mijn praatje over wie ik was en wat ik allemaal in de journalistiek had gepresteerd een kwartiertje knikkend te hebben aangehoord, stond ze plotseling op. Ze stak mij haar rechterhand toe en ging met haar andere hand door haar kortgeknipte bruine haar.

‘Welkom in ons team, Wim!’ zei ze. ‘Ik ga weer trainen. We spreken elkaar nog wel.’

En weg was ze. Verbaasd keek ik naar Marcel, die er zwijgend bij had gezeten. Nog nooit had ik zo snel een opdracht gekregen. Fijn, maar moest ik hiervoor nu twee uur in de auto zitten? Waarschijnlijk had Bibi, haar tante en mijn ex-collega bij Het Limburgs Dagblad, een goed woordje voor me gedaan. Zij had me gevraagd of ik de publiciteit voor Kyra wilde verzorgen, als die het goed vond. Het sprak me meteen aan. Dit achttienjarige meisje intrigeerde me. Ze wilde een monument oprichten voor haar overleden moeder door Het Kanaal twee keer over te zwemmen.

Marcel keek me lachend aan.

‘Ja, zo gaat dat,’ zei hij, ‘trainen, trainen en nog eens trainen.’

‘Als ze wil dat ik haar publiciteit verzorg, moet ik haar beter leren kennen,’ zei ik.

‘Dat snap ik. Ik regel wel iets, misschien kunnen jullie een keer samen eten.’

‘Goed,’ verzuchtte ik, ‘een etentje. Wie kan me ondertussen meer over haar vertellen? Haar vader?’

De lach verdween van zijn gezicht. Hij keek naar buiten, waar net een bus schoolkinderen aankwam. Joelend renden ze door de regen naar de ingang van het zwembad.

‘Ik weet niet of Gerard de juiste persoon is,’ zei hij.

‘Waarom niet?’

‘Hij is erop tegen dat ze dit gaat doen. Hij vindt het te gevaarlijk.’

‘Dat begrijp ik. Voor hem moet dit aanvoelen als een nachtmerrie. Maar hij voedde haar op, hij kent Kyra het beste.’

Marcel haalde zijn schouders op. ‘Misschien,’ zei hij.

Een uur later, toen ik onderweg was van Eindhoven naar mijn woonplaats Maastricht, belde Marcel me op. Kyra vond het goed dat ik met haar vader ging praten, hoewel ze niet dacht dat het veel op zou leveren. Daarna wilde ze me graag langer spreken, vooral om samen te bepalen wat goede momenten waren voor publiciteit.

‘We moeten immers de sponsor tevreden houden,’ zei Marcel.

Kyra zag publiciteit duidelijk als een noodzakelijk kwaad. Dat maakte mijn taak er niet gemakkelijker op.

Zaterdag 25 april

Ik had Kyra Keizer nooit ontmoet als ik niet op een zaterdagmorgen met Thijs naar het voetbal was gegaan. Dat moest er een keer van komen, ik had het hem lang geleden beloofd en het kwam die zaterdag goed uit omdat mijn vriendin Carla met zijn tweelingzusje Sara naar paardrijden moest. Hij stond voor het raam toen ik aan kwam rijden en rende naar de voordeur om die voor me open te doen.

‘Sorry dat ik een beetje laat ben,’ zei ik, terwijl ik hem een aai over zijn blonde haar gaf. ‘Ben je er klaar voor?’

Hij knikte, pakte z’n sporttas en liep naar de auto. Carla kwam uit de keuken de gang ingelopen. Met één hand probeerde ze tevergeefs haar wilde bos bruine krullen in model te brengen.

‘Waar bleef je nou?’ vroeg ze. ‘Ik heb je drie keer gebeld.’

Ik pakte mijn mobieltje uit de binnenzak van mijn colbert en zag inderdaad drie onbeantwoorde oproepen.

‘Volgens mij begin ik doof te worden.’

Ze lachte en drukte een kus op mijn lippen.

‘Ga maar snel, hij is niet te houden.’

Ik draaide me om. Thijs stond al aan de klink van het achterportier te rukken.

Een half uur later liep ik gapend te ijsberen langs het voetbalveld. Het was best fris. Niet zo gek, het was pas eind april. Omdat de zon uitbundig mijn appartement binnen scheen die morgen, had ik mijn zomerjas van de kapstok gepakt. Ik keek naar de kantine. Daar kon ik vast wel een bekertje warme koffie krijgen.

‘Thijs!’ riep ik.

Hij stond dichtbij, ver weg van de kluwen van jongetjes in blauwe en rode shirts. Daar ergens, tussen het woud van smalle beentjes, moest de bal zijn. ‘Doe niet mee met dat kluitjesvoetbal,’ had ik hem geadviseerd. ‘Die bal komt er een keer uit en dan is ie van jou.’

Nu stond hij eenzaam mijn advies op te volgen.

Hij keek mijn kant op.

‘Ik ga even koffie halen,’ riep ik. ‘Ben zo terug.’

Hij knikte.

Het meisje achter de bar verwees me door naar een koffieautomaat in de hal. Ze was nog niet open, ook zij had moeite met het vroege tijdstip op deze zaterdagochtend. De automaat stamde uit de vorige eeuw. Met veel rumoer en stoom produceerde het apparaat een wit plastic bekertje met zwart vocht, bijna te heet om vast te pakken. Voorzichtig nam ik een slokje. Vreemd, het smaakte naar vis. Met veel suiker kon ik er misschien nog iets van maken.

‘Hallo Wim!’ zei een bekende stem achter me.

Het was Bibi, mijn oud-collega van het Limburgs Dagblad. Ze was onlangs gepromoveerd tot chef van de sportredactie. Ze zag er slecht uit. Haar halflange zwarte haar lag rusteloos op haar hoofd gedrapeerd, alsof ze tegen de wind in had gefietst. Haar ogen waren rood omrand, alsof ze net had gehuild, maar het kon natuurlijk door de koude wind komen. Dat verklaarde waarschijnlijk ook het glinsterende filmpje vocht op de uitgezakte wallen die onder haar hoornen bril vandaan kwamen.

‘Hoe gaat het met je?’ vroegen we tegelijk. Ze lachte.

‘Goed,’ zei ze zonder me aan te kijken.

‘Hoe gaat het op de redactie?’ vroeg ik.

‘Business as usual. We moeten nog meer bezuinigen. We vul-

len de krant tegenwoordig met inzendingen van lezers. Lekker goedkoop.’

Ik was blij dat ik daar weg was. Het freelance werk leverde aanzienlijk minder op dan mijn oude baantje, maar ik genoot van de vrijheid.

‘En jij? Heb je genoeg werk?’ vroeg ze.

‘Het gaat goed,’ loog ik. ‘Ik heb nu meer tijd om me in onderwerpen te verdiepen. Dat levert betere stukken op. Ik heb een paar vaste opdrachtgevers. Sportmagazines vooral.’

Ik pakte een glazen schenkbeker met suiker van een tafel en draaide die om boven mijn plastic bekertje. Het deksel en alle suiker die erin zat, stortten in mijn koffie. De hete vloeistof liep over mijn hand.

‘Shit,’ riep ik. Ik liet de koffie vallen. Het spetterde op de vloer alle kanten op, vooral op de schoenen en broek van Bibi, die in een reflex achteruit tegen een tafel sprong en zich bezeerde.

‘Sorry!’ zei ik terwijl ik haar arm pakte. Het kantine-meisje kwam al met een doek om de koffie met suiker op te deppen.

‘Wilt u nieuwe koffie?’ vroeg ze.

‘Nee dank je,’ antwoordde ik.

Even later stonden we langs de lijn naar de voetballende jongetjes te kijken. Thijs stond nog steeds braaf te wachten op de bal. Hij had inmiddels gezelschap van twee vriendjes. Ze letten niet meer op het spel en deden wie zijn kousen het hoogst op kon trekken. Carla had de kousen blijkbaar op de groei gekocht, want Thijs won het spelletje met vlag en wimpel. Ze lagen dubbel van het lachen omdat hij de kousen tot aan zijn liezen kreeg. Het was net alsof hij een maillot droeg. Parmantig stapte hij rond.

‘Speelt jouw zoontje mee?’ vroeg ik. Een domme vraag natuurlijk, want wat deed ze daar anders.

‘Ja, dat kleine jochie met dat zwarte haar. Hij heet Dennis.’ Ze wees hem aan. Dennis joeg fanatiek achter de bal aan, zo nu en dan wist hij er een trap tegen te geven.

‘Ik zag jou met Thijs lopen,’ zei Bibi. ‘Waar ken je Thijs van?’

‘Oh, ik ken zijn moeder, Carla. Ik had hem beloofd een keer mee te gaan.’

‘Zeg, Wim,’ vroeg Bibi, nadat we een tijdje zwijgend naast elkaar stonden, ‘kun jij geen achtergrondartikelen voor de redactie schrijven? Heb je daar tijd voor?’

‘Ja, waarom niet,’ reageerde ik aangenaam verrast.

‘Ik heb vaak ideeën, maar het ontbreekt me aan menskracht op de redactie,’ vertelde Bibi. ‘Omdat we minder mensen in vaste dienst hebben, ontstaat er ruimte voor freelancers. Bovendien denk ik dat we jouw stukken ook kwijt kunnen bij andere regionale dagbladen.’

Het klonk als muziek in mijn oren. In de afgelopen maand had ik slechts één artikel geschreven, voor het tijdschrift Knabbel, over het hoe en waarom van het aanleggen van een konijnenheuvel in de tuin. De redactie was heel tevreden en wilde graag voor het volgende nummer een artikel over de vraag welk stro het meest geschikt is voor welk knaagdier. Ik zag er een beetje tegen op om dat te schrijven; het was niet echt een uitdaging en bovendien vond ik knaagdieren maar domme beesten. Daarnaast had ik na mijn ontslag een half jaar besteed aan het schrijven van een boek over een Belgisch voetbalelftal dat in 1981 op weg naar een wedstrijd verdwaalde in de Schotse mist en de Congolese superspits Leon Makuna verloor. Het was uit-

gegeven door een kleine uitgever, in een beperkte oplage. Dat was het wel zo'n beetje, rijk werd ik er niet van.

Thijs en zijn vriendjes kropen inmiddels op hun knieën rond, op zoek naar klavertjes vier in het gras. Tot ongenoegen van hun trainer, die hen vanaf de zijlijn tot de orde probeerde te roepen. Veel indruk maakte hij niet. De man had bijna geen stem meer.

‘Wat mij betreft kun je meteen beginnen,’ zei Bibi. ‘Ik wil heel graag een interview met de zwemster Kyra Keizer. Ze is Nederlands en Europees kampioene tien kilometer in open water en zwom vorig jaar het IJsselmeer tussen Medemblik en Stavoren heen en terug over, een afstand van vierenveertig kilometer. Ze is pas achttien jaar, een natuurtalent, en ze wil in augustus een dubbele oversteek over Het Kanaal zwemmen. Meer dan zestig kilometer. Dat is nog maar één Nederlander gelukt: Irene van der Laan in 1983. Ik denk dat we een primeur kunnen krijgen. Wil jij haar interviewen, Wim? Misschien kun je zelfs meer voor Kyra doen, ze zoekt iemand om haar publiciteit te verzorgen.’

Ik knikte, maar was afgeleid omdat er iets in het veld gebeurde. Dennis kreeg ineens de bal. Hij trapte hem wild uit de kluwen van spelertjes. Thijs, die net overeind kwam, zag de bal op zich afkomen. Met de voetbalkousen nog opgetrokken, gaf hij de bal met veel gevoel een trap richting het doel van de tegenstander. De keeper strekte zich zo ver als hij kon, maar de bal zeilde over hem heen in het net. Thijs schreeuwde het uit van plezier en draaide een rondedansje om zijn as. Zijn ploeggenootjes stormden juichend op hem af en sprongen bovenop hem.

Ik stak beide armen in de lucht en riep: ‘Goed gedaan Thijs!’

Bibi, die niets had gezien, stond te klappen. ‘Knap hoor,’ zei ze.

Toen Thijs onder zijn medespelers vandaan kwam, keek hij trots mijn kant op en stak zijn duim omhoog.